

TALÁLD MEG!
KI!
FEL!

KVÍZ A SZELLEMITULAJDON-VÉDELEM TÉMAKÖRÉBEN

TALÁLD MEG!
KII
FEL!

TALÁLD MEG!
KI!
FEL!

KVÍZ A SZELLEMITULAJDON-VÉDELEM TÉMAKÖRÉBEN

Magyar Szabadalmi Hivatal, 2007

Felelős kiadó: dr. Bendzsel Miklós,
a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke
Tipográfia, kötéstervezés: Typoézis Kft. – Flórián Gábor

ISBN 978-963-9157-55-2

www.mszh.hu

TARTALOMJEGYZÉK

	BEVEZETÉS	7
	KÉRDÉSEK	9
1.	BEVEZETŐ KÉRDÉSEK	11
2.	HÍRES FELTALÁLÓK	12
3.	FONTOS TALÁL MÁNYOK	24
4.	ISMERT VÉDJEGYEK	28
5.	MIT MOND A JOGSZABÁLY?	34
6.	SZÓREJTVÉNYEK	40
7.	ÉRDEKES ESETEK	46
	VÁLASZOK	51
1.	BEVEZETŐ KÉRDÉSEK	52
2.	HÍRES FELTALÁLÓK	54
3.	FONTOS TALÁL MÁNYOK	60
4.	ISMERT VÉDJEGYEK	66
5.	MIT MOND A JOGSZABÁLY?	68
6.	SZÓREJTVÉNYEK	76
7.	ÉRDEKES ESETEK	80
	KERESÉSI SEGÉDLET	84

A Magyar Szabadalmi Hivatal 2006-ban az iparjogvédelmi információs hálózat kamarai tagjaival együttműködve szellemitulajdon-védelmi vetélkedőt rendezett Találd meg/ki/fel! címmel. A játékosok öt héten keresztül figyelhették – és oldhatták meg – a kérdéseket a részt vevő kereskedelmi és iparkamarák honlapján, a válaszokat a kamarák munkatársai értékelték ki.

A játék nem titkolt célja a vállalkozók, diákok és természetesen minden érdeklődő figyelmének felkeltése volt a szellemitulajdon-védelem fogalomrendszere, a Magyar Szabadalmi Hivatal tevékenysége, internetes honlapja, adatbázisai iránt.

Kiadványunk – amelyet a hivatal Iparjogvédelmi Tájékoztatási és Oktatási Központjának munkatársai állítottak össze – a vetélkedő kérdéseit és válaszait tartalmazza tematikus szerkezetben, a végén néhány fontos forrás, keresési segédlet felsorolásával. Reményeink szerint a kérdések megválaszolása elősegíti az új ismeretek megszerzését a szellemitulajdon-védelem témakörében.

A kérdések nagy része megválaszolható a Magyar Szabadalmi Hivatal honlapján található információk, különösképpen a PIPACS (Publikus Iparjogvédelmi Adatbázis-Család) adatbázis és a megfelelő törvények, jogszabályok tanulmányozásával.

Vannak azonban olyanok is, amelyeknél a szokásos internetes keresőprogramok vagy éppen az általános műveltség, illetve a józan ész segítségével találhatjuk meg a helyes választ.

Jó szórakozást, hasznos időtöltést kívánnak a kiadvány szerzői és szerkesztői.

KÉRDÉSEK

1.1. Hol tekinthetők meg a 19–20. század fordulójáról származó, technikatörténeti érdekességeket tartalmazó magyar szabadalmi leírások?

- az Országos Széchényi Könyvtárban
- a Magyar Országos Levéltárban
- a Magyar Szabadalmi Hivatal Szabadalmi Tárában

1.2. Igaz-e, hogy a feltaláló az a személy, aki a találmányt megalkotta?

igen nem

1.3. Létezik-e világszabadalom?

igen nem

1.4. Mivel nem foglalkozik a Magyar Szabadalmi Hivatal?

- szabványokkal
- találmányokkal
- védjegyekkel

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.1. Ki ő?

Vegyészmérnök, a tárolt programú számítógép elvének kidolgozója.

- Gábor Dénes
- Neumann János
- Polányi János
- Harsányi János

2.2. Ki „találta fel” a szódavizet?

- Gundel Károly
- Jedlik Ányos
- Thomas Alva Edison

2.3. Igaz-e, hogy az egyik legsikeresebb magyar konstruktőr, a gépjárművekben használt porlasztó (karburátor) egyik megalkotója nem szerzett diplomát, de

- mégis használhatta a mérnöki címet?
- autómárkát neveztek el róla?
- egyetemi katedrát kapott?

2.4. Ki ő?

1907-ben született Nagyváradon, gépészmérnök, tervei alapján épült az ajkai ipari hőerőmű, nevéhez kapcsolódik az erőművek vízfelhasználását korszerűsítő hűtőtorony szabadalma.

- Heller László
- Galamb József
- Kandó Kálmán
- Jendrassik György

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.5. Ki ő?

1898-ban született, gépészmérnök, Magyarországon 77 találmányát tartják számon, a legjelentősebb ezek közül a gőzturbina.

- Bánki Donát
- Jendrassik György
- Csonka János
- Ganz Ábrahám

2.6. Ki a 7228, valamint a 7110 lajstromszámú magyar szabadalom bejelentője?

2.7. Ki ő?

Vegyészmérnök, a holográfia elvének megalkotója.

- Zsigmondy Richárd
- Gábor Dénes
- Neumann János
- Szilárd Leó

2.8. Ki ő?

Gyulán született 1891-ben, fizikus, élete végéig az Egyesült Izzóban dolgozott, 1930-ban szabadalmat szerzett találmánya a gáztöltésű fészálás izzólámpára vonatkozik.

- Bródy Imre
- Kandó Kálmán
- Zipernowsky Károly
- Szilárd Leó

2.9. Ki ő?

1881-ben született, gépészmérnök, a forgósárnyas katonai repülőeszköz kifejlesztője, a Holdon és a Marson kráter őrzi nevét.

- Winkler Lajos
- Jedlik Ányos
- Kandó Kálmán
- Kármán Tódor

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.10. Tegye születésük sorrendjébe az alábbi feltalálókat!

- Eötvös Loránd
- Jedlik Ányos
- Mechwart András
- Neumann János

2.11. Ki ő?

1881-ben született Budapesten, gépészmérnök, 1923-ban új rendszerű gőzkazánt talált fel, 1928-ban ő alkotta meg az első sugárhajtóművet.

- Kruspér István
- Mihály Dénes
- Galamb József
- Fonó Albert

2.12. Ki jelentett be 1910-ben egy körhintára vonatkozó találmányt?

- Gábor Dénes
- Kandó Kálmán
- Bláthy Ottó Titusz

2.13. Ki ő?

1900-ban született Gyulaváriban, 1936-ban fejlesztette ki a rádiólokátort, 17 évig volt az USA Szabványügyi Hivatalának osztályvezetője.

- Bláthy Ottó
- Bánki Donát
- Bay Zoltán
- Déri Miksa

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.14. Ki az a magyar Nobel-díjas, aki a II. világháború alatt titkos politikai küldetést is teljesített?

- Bárány Róbert
- Szilárd Leó
- Szent-Györgyi Albert
- Lénárd Fülöp

2.15. Kitől vásárolta meg Zeppelin gróf a róla elnevezett léghajó konstrukciós elveit?

2.16. Miért hívják biron-nak franciául a golyóstollat?

2.17. Ki jelentett be 1904-ben egy elektromos gyűjtőakkumulátorra vonatkozó találmányt?

- Nikola Tesla
- Alexander Graham Bell
- Thomas Alva Edison

2.18. Ki ő?

1854-ben született Bácsón, vízépítő mérnök, két társával együtt alkotta meg a transzformátort, repulziós motorra vonatkozó találmányát az egész világon használták.

- Bláthy Ottó
- Déri Miksa
- Zipernowsky Károly
- Csonka János

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.19. Ki ő?

Magyar mérnök, aki beírta nevét a holdkutató történetébe.

- Kármán Tódor
- Rubik Ernő
- Pavlics Ferenc
- Bay Zoltán

2.20. Ki ő?

25 éven keresztül vezette a Ganz-gyárat, 1907-ben halt meg, legjelentősebb szabadalmi a hengershék és a forgóeke.

- Csonka János
- Mechwart András
- Jedlik Ányos
- Déri Miksa

2.21. Ki ő?

Gépészmérnök, a Ganz-gyár munkatársa, a villamos vasúti vontatás egyik megteremtője.

- Mechwart András
- Kandó Kálmán
- Bláthy Ottó Titusz
- Bánki Donát

2.22. Ki ő?

1897-ben született Üzbégben, tanulmányait Pozsonyban és Budapesten végezte, 1926-ban bejegyzett szabadalma a televízióra vonatkozott.

- Bánki Donát
- Kandó Kálmán
- Tihanyi Kálmán
- Neumann János

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.23. Ki ő?

1885-ben született, gépészmérnök, Zipernowsky Károly mellett volt tanársegéd, a dugattyús szivattyúk légüstjének méretezésére dolgozott ki eljárást.

- Fonó Albert
- Pattantyús Ábrahám Géza
- Kühne Ede
- Rybár István

2.24. Milyen dátumhoz kapcsolódik az argentin feltalálók napja?

2.25. Ki találta fel a rádiót? Tesla? Marconi? Vagy mindketten? Mi a rövid története, szabadalmakkal kiegészítve.

2.26. Az 1959-ben feltalált integrált áramkör többek nevéhez is fűződik. Név szerint kikéhez?

3. FONTOS TALÁLMÁNYOK

3.1. Mi a tárgya annak a magyar szabadalomnak, amelynek Albert Einstein és Szilárd Leó volt a jogosultja?

- hűtőgép
- kerékpár
- körhinta

3.2. Rubik Ernő 1977-ben kapott magyar szabadalmi oltalmat 170062 lajstromszámon „Térbeli logikai játék” című találmányára (bűvös kocka). Melyik országban tett még a feltaláló szabadalmi bejelentést?

- Németország
- Belgium
- Amerikai Egyesült Államok

3.3. Mi a kevlar? Melyik cég gyártja 1971 óta?

3.4. Milyen találmányra kapott 91387 lajstromszámon szabadalmi oltalmat 1926-ban Karinthy Frigyes?

- felfújható földgömb
- harisnya
- fotópapír

3.5. Milyen járművek szerepelnek a Budapesti Közlekedési Vállalat 1984-ben bejelentett szabadalmának leírásában?

- villamosok
- metrószerelvények
- trolibuszok

3. FONTOS TALÁLMÁNYOK

- 3.6. Mi a sok helyen kb. 20 éve árusított, perforált lemezt tartalmazó látásjavító szemüveg lajstromszáma? Ki a feltalálója?
- 3.7. Hány szabadalmat nyújtott be 1999-ben a Chinoi?
- 3.8. Mi a kettős ciklonrendszer? Ki szabadalmaztatta, és milyen készülékben található?
- 3.9. Véleménye szerint melyik magyar találmány(ok)ból készült a legtöbb darab a világon? (2 jó válasz is lehetséges.)
- 3.10. Miből ered a LEGO név? Mi a szabadalom száma?

- 3.11. Hidrogénhajtóanyag-tabletta. Mely ország kutatócsoportja jelentette be, és mi a szabadalom száma?**
- 3.12. 1906. március 17-én csak egyetlen, hangszerre vonatkozó szabadalmat nyújtottak be a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz. Mi volt a hangszer? Ki volt a feltaláló? Hány egyéb szabadalma található a PIPACS adatbázisban?**
- 3.13. Mióta rágjuk a rágógumit? Ki a szabadalom tulajdonosa?**
- 3.14. Milyen adalékanyag nem található a mai Coca-Colában az eredetihez képest?**

4. ISMERT VÉDJEGEK

Mely márkanevekhez tudja kapcsolni a következő ábrákat?

4.1.

- Alexandra
- Libri
- Magvető
- Medicina

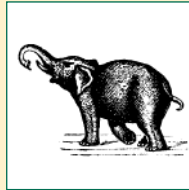
4.2.

- Vegeta
- Delikát
- Maggi
- Knorr

4.3.

- Stabilo
- Koh-i-noor
- Pelikan
- Pilot

4.4.

- Sparkasse
- Ing Bank
- Volksbank
- K&H Bank

4. ISMERT VÉDJEQYEK

4.5.

- Aquarel
- Bonaqua
- Naturaqua
- Aquavita

4.6.

- Origo
- Chello
- Axelero
- Index

4.7.

- Eskimo
- Mirelite
- Mirsa
- Mövenpick

4.8.

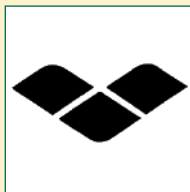
- Pelikan
- Stabilo
- Rotring
- Pilot

4. ISMERT VÉDJEGEK

4.9.

- Arena
- Adidas
- Reebok
- Speedo

4.10.

- Sherpa
- Reebok
- PolarBear
- Columbia

5. MIT MOND A JOGSZABÁLY?

5.1. Biztosan védett az a védjegy, amely mellett a ®-jelzés áll?

igen nem

5.2. Mire való a kivonat, ami a bejelentés közzétételekor megjelenik a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítőben?

- A feltaláló jogainak erőteljesebb érvényesítésére.
- A műszaki közvélemény informálására.
- A feltaláló jogdíjának megalapozására.
- Az újdonság megítélésére.
- Ez a legolcsóbb reklám.

5.3. Lehet-e valamilyen módon védelem alá helyezni egy hangsort, amilyen pl. a MÁV-szignál?

igen nem

5.4. Használható-e más üdítőital tárolására és forgalmazására a Coca-Cola üvege?

igen nem

5.5. Kapható-e használatiminta-oltalom vegyi eljárásra?

- Igen, mert az eljárás műszaki jellegű.
- Csak akkor, ha az eljárásban gyári berendezéseket használnak.
- Nem.
- Csak akkor, ha az eljárásban használt edényeket és csöveket új módon rendezik el.

5. MIT MOND A JOGSZABÁLY?

5.6. Lehet-e találmány

a) **Amerika felfedezése?**

igen nem

b) **a Hold Földről nem látható felének térképe?**

igen nem

c) **az ember géntérképe?**

igen nem

d) **egy új műtéti eljárás?**

igen nem

e) **egy új orvosi diagnosztikai műszer?**

igen nem

5.7. Lehet-e egy használati mintát szabadalommá alakítani?

- Csak a megadás előtt.
- Csak a bejelentési naptól számított 12 év múlva.
- Csak a bejelentés napja és a megadó határozat jogerőre emelkedését követő 3. hónap közti időszakban, de ez az idő nem lehet több 20 évnél.
- Csak ha gépre vonatkozik.
- Csak a közzétételt követően.

5.8. Oltalmazható-e védjegyként egy parfümös üveg formája?

- Csak ha a benne lévő parfümre is van szabadalom.
- Csak dizájnként.
- Igen.
- Csak ha szövédjegy is kapcsolódik hozzá.
- Csak az USA-ban.

5. MIT MOND A JOGSZABÁLY?

5.9. Az önkéntes műnyilvántartás keretében nyilvántartásba lehet-e venni Magyarországon a jövőben remélhetőleg megvalósuló olimpiai játékok kabalafiguráinak terveit?

igen nem

5.10. Meddig tartható fenn a védjegyoltalom?

- 5 x 10 év.
- 5 x 5 év.
- 10 x 10 év.
- 10-10 évre korlátlanul meghosszabbítható.
- Ameddig létezik szabadalmi hivatal.

5.11. Van-e összefüggés a doménnév és a védjegy között?

igen nem

5.12. Kaphat-e szabadalmi oltalmat, ha bejelenti

- a) krumplihámozóra, melyet kitalált, és a családi vállalkozásában már használ is?**
igen nem
- b) találmányra, amit a diplomamunkájában leírt?**
igen nem
- c) olyan találmányra, melyet nyilvános honlapján ismertetett a nagyközönséggel?**
igen nem
- d) olyan találmányra, mely Magyarországon nem, de az USA-ban oltalom alatt áll?**
igen nem

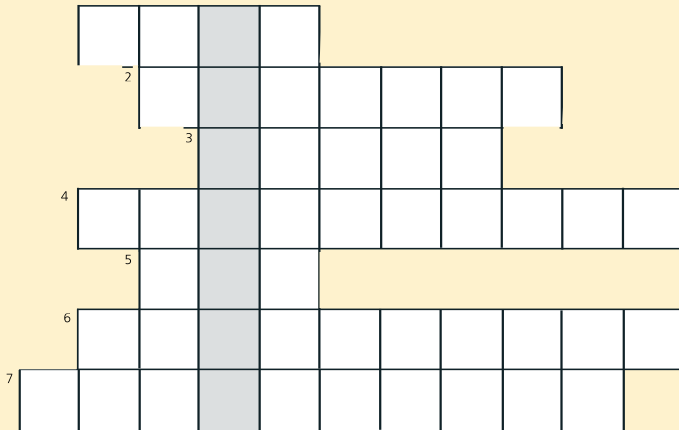
**5.13. Ha megvett a boltban egy hanglemezt, azt minden további nélkül lejátszhatja a családi vállalkozásban üzemeltetett vendéglőben?
(Indokolja is válaszát!)**

6. SZÓREJTVÉNYEK

A definíciók szerinti szavakat (vízszintesen) az ábrába írva a szürkével jelölt négyzetekben egy-egy iparjogvédelmi fogalom nevét kapjuk.

6.1.

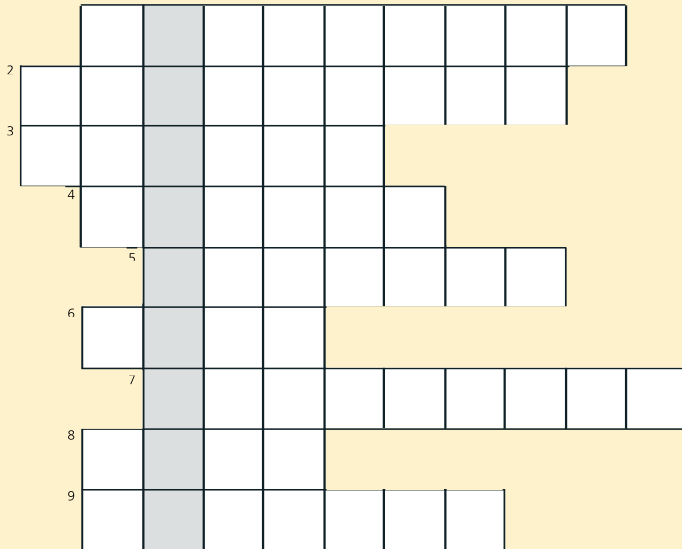
1. Edison középső neve.
2. Be kell nyújtani.
3. Jelzi az elsőbbség napját.
4. Ezt kell beadni, bármelyik oltalmi formát igényeljük is.
5. Ellenérdekű felek közt folyik.
6. Ezt lehet tenni a szabadalmi bejelentéssel, ha több találmányt tartalmaz.
7. Bíró László József találmánya.

6. SZÓREJTVÉNYEK

6.2.

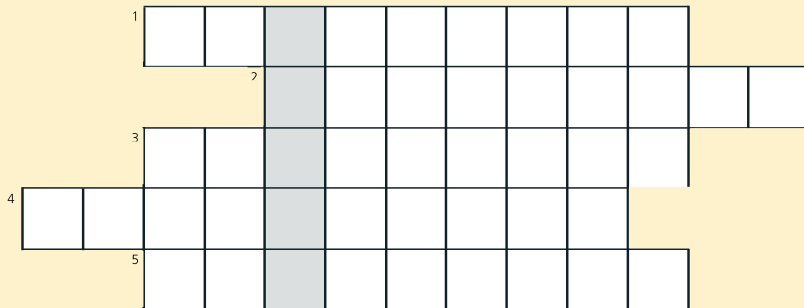
1. A találmány megalkotója.
2. Ezt hozta létre a feltaláló, hogy megoldjon egy műszaki problémát.
3. Formatervezés.
4. Ebben az értelemben nem módosítható a bejelentés.
5. Dönt a szabadalmi perekben.
6. A jobb megértés végett csatolni kell a leíráshoz.
7. Szabadalom és használatiminta-oltalom is nyerhető rá.
8. Itt van az Európai Szabadalmi Hivatal (EPO) egyik fiókintézménye.
9. Képviseli a feltalálót a hivatal előtt.

6. SZÖVEJTVÉNYEK

6.3.

1. Ezt nem szabad tenni a találmánnyal a bejelentés benyújtása előtt.
2. Ez a szabadalmi és a használatiminta-bejelentések azon része, amely meghatározza, mire is igényli az oltalmat a feltaláló.
3. Ezt teszi a feltaláló a bejelentéssel.
4. Ez keletkezik pl. örökléskor vagy átruházáskor.
5. Védjegy angolul.

7. ÉRDEKES ESETEK

7.1. Fineszes Ferkó minden lapján Coca-Cola felirattal díszített WC-papírt akar forgalomba hozni, mert az adatbázisból kiderítette, hogy a Coca-Cola cég a megfelelő áruosztályra nem jelentett be oltalmat. Megteheti-e?

igen nem

7.2. Vegyük a Bíró László József által kifejlesztett, és 1938-ban szabadalmaztatott golyóstoll és a golyós dezodor fejének kialakítása közötti hasonlóságot. A golyóstoll 1938. évi szabadalmi oltalma után a golyós dezodor kifejlesztője vajon szerezhett-e szabadalmat a golyóstollal azonos működési elvű szerkezetére vagy nem, mivel az nem tartalmazott feltalálói tevékenységet a golyóstoll hegyének technikai megoldásához képest?

igen nem

7.3. Csavaros Csaba a padláson megtalálta dédapja első világháborús naplóját, amelyben rajzokkal ékesített beszámolót talált egy, a katonák által használt, önmelegítő konzervről (égetett mész, víz, dupla fal). A papíron még a pörkölt foltja is látszott. A PIPACS adatbázisból úgy látja, hogy ilyen megoldásra nincs magyar szabadalom. Leírást készít hát, és benyújtja. Kaphat-e szabadalmat? (Válaszát indokolja is!)

igen nem

7. ÉRDEKES ESETEK

7.4. C. József magyar feltaláló 2 éves alapos és áldozatos kísérletezés és fejlesztőmunka eredményeképpen az elmúlt évben megalkotott egy új elven alapuló miniakkumulátort. A találmány lényege az öntöltő akkumulátor, amely két használat közben az éterben terjedő, a rádióadások, televíziósugárzó tornyok, mobiltelefon-adótornyok gerjesztette elektromágneses hullámokat hasznosítja saját feltöltésére.

Az öntöltő akkumulátor mérete a hagyományos ceruzaelemével pontosan megegyezik, így nagyszerűen hasznosítható hordozható digitális szórakoztató eszközökben – pl. walkman, discman, MP3 lejátszó stb. – áramforrás gyanánt.

A feltaláló az elmúlt év elején maga számolt be egy tudományos konferencián eredményeiről, ahol a berendezés működési elvét is bemutatta, és a prototípust is kiállította annak érdekében, hogy befektetőket találjon a gyártás megkezdéséhez. Minthogy a kiállítás eredményeként érdeklődés mutatkozik a találmányra, C. József a múlt hónapban szabadalmi bejelentést tett.

Megkaphatta-e a szabadalmat C. József? (Válaszát indokolja is!)

igen nem

7.5. Furmányos Flórián színházi látcsövével kifigyelte, hogy szomszédja, Balek Béla a konyhában berendezett műhelyében egyszerű, gazdaságos, higiénikusan tisztítható húsdarálót konstruált. Miután az adatbázisokból kikutatta, hogy B. B. még nem tett bejelentést, a megfigyelés alapján műszaki rajzot és leírást készített, és azt benyújtotta a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz.

Kaphat-e szabadalmat F. F.? (Indokolja is válaszát!)

igen nem

Mit tehet B. B., ha tudomást szerez a bejelentésről?

VÁLASZOK

1. BEVEZETŐ KÉRDÉSEK

1.1.

A Magyar Szabadalmi Hivatal Szabadalmi Tárában
www.mszh.hu/ugyfel/szabtar/

1.2.

Igen. A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény 7. § -a kimondja, hogy „feltaláló az, aki a találmányt megalkotta.” Ezért az állítás igaz. Amennyiben a megoldásra szabadalmi oltalmat kértek, úgy azt a személyt kell feltalálónak tekinteni, aki az elismert bejelentési napon benyújtott bejelentésben feltalálóként szerepel. Amennyiben a feltaláló személyét érintően vita alakul ki, úgy a kérdés tisztázása bírósági útra tartozik. Az is előfordulhat, hogy egy találmányt többen, közösen alkottak meg. Ebben az esetben a szerzőség is megoszlik köztük, aminek a mértékéről maguk állapodhatnak meg. Amennyiben vita alakulna ki közöttük, ebben a kérdésben is bírósághoz kell fordulni. Amennyiben a szabadalmi bejelentésben több feltalálót neveznek meg, ám nem térnek ki a feltalálók szerzőségi részarányának megadására, úgy a feltalálók szerzőségét egyenlő arányúnak kell tekinteni.
www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9533_20060415:7pC

1.3.

Nem. Világszabadalommal csak a médiában találkozhatunk. Szabadalmat országonként lehet szerezni. Léteznek nemzetközi egyezmények (pl. Európai Szabadalmi Egyezmény), amelyek keretein belül több országban érvényes szabadalom szerezhető egyetlen helyen, egyetlen eljárással, de az országonkénti megerősítés itt is szükséges. Emellett létezik a Nemzetközi Szabadalmi Egyezmény (az angol megnevezés: Patent Cooperation Treaty, rövidítése PCT), aminek keretein belül több mint 120 országban indítható meg a szabadalmi bejelentés, de egy későbbi időpontban a bejelentést országonként ténylegesen is be kell nyújtani, és az engedélyezés is országonként történik.

www.mszh.hu/szabadalom

1.4.

Szabványokkal. A Magyar Szabadalmi Hivatal tevékenységében, feladatai között nem szerepel a szabványok megalkotása, nyilvántartása stb., bár a köztudatban ez a fogalom gyakran összekeveredik a szabadalommal.

www.mszh.hu/ahivatalrol

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.1.

Neumann János

www.mszh.hu/feltalalok/neumann.html

2.2.

Jedlik Ányos

www.mszh.hu/feltalalok/jedlik.html

2.3.

Csonka Jánosnak oktatói és konstruktóri érdemei elismeréseként engedélyezték a mérnöki cím használatát.

www.mszh.hu/feltalalok/csonka.html

2.4.

Heller László

www.mszh.hu/feltalalok/heller.html

2.5.

Jendrassik György

www.mszh.hu/feltalalok/jendrass.html

2.6.

Alfréd Nobel

A PIPACS adatbázis – Azonosítók (Lajstromszám) keresőmezőbe a **7228**, ill. **7110** számot beírva megkapjuk a keresett szabadalmakat.

2.7.

Gábor Dénes

www.mszh.hu/kiadv/ipsz/200006/gabord.htm

2.8.

Bródy Imre

www.mszh.hu/feltalalok/brody.html

2.9.

Kármán Tódor

www.mszh.hu/feltalalok/karman.html

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.10.

1. **Jedlik** (1800–1895)
2. **Mechwart** (1834–1907)
3. **Eötvös** (1848–1919)
4. **Neumann** (1903–1957)

www.mszh.hu/feltalalok

2.11.

Fonó Albert

www.mszh.hu/feltalalok/fono.html

2.12.

Gábor Dénes

PIPACS adatbázis – Dátumok (Mind) keresőmezőjébe beírva az **1910*** évszámot és a Szöveg (Magyar szöveg) mezőbe a **körhinta** címszót.

2.13.

Bay Zoltán

www.mszh.hu/feltalalok/bay.html

www.mszh.hu/kiadv/ipsz/199902/bay.htm

2.14.

Szent-Györgyi Albert

www.kfki.hu/fszemle/archivum/fsz0108/szgya.html

2.15.

Schwarz Dávidtól

ballon.hu/tortenet/elselegh.htm

www.mszh.hu/kiadv/ipsz/200010/evnaptar.htm - Schwarz

2.16.

Mert 1935-ben **Bíró László József találta fel**, és Franciaországban fejlesztette tovább. A magyar szabadalom száma: HU 120037.

2.17.

Thomas Alva Edison

PIPACS adatbázis – Dátumok (Mind) keresőmezőjébe az **1904*** évszámot és a Szöveg (Magyar szöveg) mezőbe a **gyűjtőakkumulátor** címszót beírva.

2. HÍRES FELTALÁLÓK

2.18.

Déri Miksa

www.mszh.hu/feltalalok/deri.html

2.19.

Pavlics Ferenc és Bay Zoltán

www.mszh.hu/kiadv/ipsz/199902/bay.htm

www.mszh.hu/kiadv/ipsz/200302/13-evnaptar.html

2.20.

Mechwart András

www.mszh.hu/feltalalok/mechwart.html

2.21.

Kandó Kálmán

www.mszh.hu/feltalalok/kando.html

2.22.

Tihanyi Kálmán

www.mszh.hu/feltalalok/tihanyi.html

2.23.

Pattantyús Á. Géza

www.mszh.hu/feltalalok/pattan.html

2.24.

Bíró László József születésnapja

www.mszh.hu/kiadv/ipsz/199608/biro.html

2.25.

Mindketten. Teslának azonban nem volt szerencséje, mert leégett a laboratóriuma. Tesla szabadalma: US645576, Marconi szabadalma: US586193.

v3.espacenet.com/

portal.uspto.gov/external/portal/pair

2.26.

Jack Kilby 1958. szeptember 18-án a Texas Instrumentsnél hivatalosan is bemutatta találmányát, amivel történelmet írt. Pár hónappal később az Intel egyik társalapítója, Robert Noyce is hasonló integrált áramkörrel állt elő.

it.news.hu/c.php?mod=10&id=13883

3. FONTOS TALÁLMÁNYOK

3.1.

hűtőgép

PIPACS adatbázis – Nevek (Mind) keresőmezőbe beírva: **Einstein AND Szilárd**

3.2.

Belgium

PIPACS adatbázis – Szabadalom halmaz kijelölése után az Azonosítók (Mind) keresőmezőbe beírva a **170062** lajstromszámot. A keresés lefuttatása után az Ügyszámra (RU0158) kattintva az esp@cenet adatbázis rekordja jelenik meg. Itt a View INPADOC patent family ugrópontra kattintás után jelennek meg a szabadalom családtagjai.

v3.espacenet.com/family?DB=EPODOC&IDX=HU170062&OREQ=0&F=8&&textdoc=TRUE

3.3.

Nehezen éghető anyag, amely ötször szilárdabb az acélnál, szintetikus aramidszál.

Golyó- és tűzálló mellények készítésére kiválóan alkalmas. A **DUPONT** cég gyártja 1971 óta (azóta mások is, természetesen).

www.kfki.hu/chemonet/mkl/mkl98/mkl4/szemle.html

3.4.

felfújható földgömb

PIPACS adatbázis – Azonosítók (Lajstromszám) keresőmezőbe beírva a **91387** lajstromszámot; vagy PIPACS adatbázis – Nevek (Feltaláló/Szerző) keresőmezőbe beírva: **Karinthy Frigyes**.

3.5.

trolibuszok

PIPACS adatbázis – Dátumok (Bejelentés napja) keresőmezőbe az **1984*** évszámot és a Nevek (Mind) keresőmezőbe **Budapesti Közlekedési Vállalat** kulcsszót beírva, a rekord megjelenítése után a jellemző ábrán trolibuszok, a leírás letöltése után a 2. igénypontban trolibuszok szerepelnek.

3.6.

167085, Bálinger Antal

PIPACS adatbázis – Joker keresőmezőbe a **látásjavító** szót beírva a leírások (21 db) címéből, illetve letöltésük után kiderül, hogy a kérdéses szabadalom csak a 167085 lajstromszámú, Bálinger Antal által bejelentett lehet, mivel a másik hasonló témájú bejelentést 1999-ben tették, ezért a termék nem lehet 20 éve forgalomban.

3. FONTOS TALÁLMÁNYOK

3.7.

3 db

PIPACS adatbázis – Dátumok (Bejelentés napja) mezőbe az **1999*** évszámot és a Nevek (Bejelentő/jogosult) mezőbe **Chinoín** kulcsszót beírva 3 találatot kapunk.

3.8.

A **porzsák nélküli porszívóban** James Dyson alkalmazta a kettős ciklonkamrát, amellyel **elkerülhető a por lerakódása** és a **szívóerő csökkenése** a lerakódott por miatt.
v3.espacenet.com/results?sf=n&FIRST=1&F=0&CY=hu&LG=hu&DB=EPODOC&PN=GB20010004668+&Submit=KERES%C9S&=&=&=&=

GB20010004668 20010224; GB20010009403 20010412; WO2002GB00358 20020128
A bányákban alkalmazott kettős ciklonrendszer leírása pedig a 174013 sz. magyar szabadalomban található.

3.9.

A **gyufa** és a **golyóstoll** jöhetnek szóba, nyilvánvaló, hogy ezek darabszáma minden egyéb, magyar találmányon alapuló gyártmányénál nagyobb.

3.10.

A dán „**leg godt**”, azaz „**jót játszani**” szavakból jött létre a játék elnevezése.
PI. HU 199309

www.malug.hu/tiwaka/tiki-index.php?page_ref_id=226
v3.espacenet.com/

3.11.

Dánia: Technical University of Denmark, előnye a hatékony és biztonságos hidrogéntárolás, amely a jövő hajtóanyag-tárolója és -hordozója lehet.

tinyurl.com/exx43

3.12.

cimbalom, Schunda Vencel József, 3 db

PIPACS adatbázis – Dátumok (Bejelentés napja) keresőmezőbe az **1906. 03. 17.** dátumot beírva a találatok között csak Schunda V. József cimbalomra vonatkozó találmánya hangszertárgyú. A „joker”, ill. a „nevek” mezőbe **Schunda V. József** beírása után 4 találatot kapunk.

www.mszh.hu/kiadv/ipsz/199812/schunda.htm

3. FONTOS TALÁLMÁNYOK

3.13.

1930, Gilbert Mustin, US 1771981

v3.espacenet.com/

3.14.

kokain

Több helyen is található cikk róla, angolul pl.:

www.snopes.com/cokelore/cocaine.asp

4. ISMERT VÉDJEGEK

4.1.

Libri

4.2.

Vegeta

4.3.

Koh-i-noor

4.4.

Volksbank

4.5.

Aquarel

4.6.

Axelero

4.7.

Mirelite

4.8.

Stabilo

4.9.

Arena

4.10.

Sherpa

5. MIT MOND A JOGSZABÁLY?

5.1.

Nem. A magyar védjegy jog nem rendelkezik az ® megjelölés használatáról, ennél fogva a védjegy hazai védeltségével kapcsolatban információt nem jelent. Előfordulhat, hogy marketingszemponatok miatt jogosulatlanul is használják, bár ez versenyjogi problémákat vethet fel.

www.mszh.hu/vedjegy/nemzeti_ut/ - 6

1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról

5.2.

A műszaki közvélemény informálására.

www.mszh.hu/ip_glossza/kozze.html

5.3.

Igen, lehet. Az 1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 1. fejezete 1. §-ának f) pontja szerint a megkülönböztetésre alkalmas megjelölések között a hang is szerepel.

www.mszh.hu/jogforras/9711.html

5.4.

Nem használható, mert formatervezésiminta-oltalommal és védjeggyel védett. A PIPACS adatbázisban megtalálható 175131 lajstromszámú térbeli védjegy például egy a cég által védett palackformák közül.

5.5.

Nem. Csak „valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás” részesülhet használatiminta-oltalomban.

www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9138_20060101:1pC

5.6.a)

Nem. A találmányok szabadalmazhatósági feltételeivel a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény I. fejezete foglalkozik, melynek címe: A szabadalmi oltalom tárgya. Ez kimondja, hogy szabadalmazható minden (1) új, (2) feltalálói tevékenységen alapuló, (3) iparilag alkalmazható találmány. Ahhoz, hogy egy találmány szabadalmazható legyen, mindhárom kritériumnak teljesülnie kell. Ha bármelyik szabadalmazhatósági feltétel hiányzik, a megoldás nem kaphat szabadalmi oltalmat.

http://www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9533_20060415:1fC

5. MIT MOND A JOGSZABÁLY?

5.6.b)

Nem. A szabadalmazható találmányok közül kizárt „megoldások” között szerepel a felfedezés, az emberiség számára még ismeretlen, de régtől fogva létező dolgok változatlan formában való azonosítása.

5.6.c)

Nem. Ugyanazért, mint a b) kérdésnél.

5.6.d)

Nem. Az ipari alkalmazhatóság (3) köréből ki van zárva az emberi vagy állati testen végzett sebészeti vagy diagnosztikai eljárás.

5.6.e)

Igen, az emberi vagy állati testen végzett sebészeti vagy diagnosztikai eljáráshoz használt eszköz azonban szabadalmazható.

5.7.

Igen, de csak a bejelentés napja és a megadó határozat jogerőre emelkedését követő 3. hónap közti időszakban, de ez az idő nem lehet több 20 évnél. Ez az ún. származtatás.

www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9533_20060415:62pC

5.8.

Igen, hiszen védjegyként „sík vagy térbeli alakzat” is oltalmazható.

www.mszh.hu/vedjegy/nemzeti_ut/ - 3

5.9.

Igen. A hatályos szerzői jogi törvény hatálya alá tartozó mű, illetve teljesítmény önkéntes műnyilvántartásba vételét a szerző, illetve a szerzői joghoz kapcsolódó jogok jogosultja kérheti a Magyar Szabadalmi Hivataltól.

www.mszh.hu/szerzoijog/onkentes

5.10.

10-10 évre korlátlanul meghosszabbítható.

www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9711_20060415:11pC

5.11.

Igen, van. A doménnév az internetes kommunikációhoz szükséges teljesen egyedi, műszakilag azonosítható internetes cím, amelynek használatba adását delegálásnak nevezzük. Igénylésénél a védjegyek és a cégnevek prioritást élveznek, azaz a doménnév nem sértheti más védjegyjogát.

www.mszh.hu/domen

5. MIT MOND A JOGSZABÁLY?

5.12.

a) Igen, b) – d) nem.

A találmányok szabadalmazhatósági feltételeit a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény I. fejezete határozza meg. Ez kimondja, hogy szabadalmazható minden (1) új, (2) feltalálói tevékenységen alapuló, (3) iparilag alkalmazható találmány. Ahhoz, hogy egy találmány szabadalmazható legyen, mindhárom kritériumnak teljesülnie kell. Bármelyik szabadalmazhatósági feltétel hiányzik, a megoldás nem kaphat szabadalmi oltalmat. A fenti kérdések mindegyike azt firtatja, hogy kaphat-e még szabadalmi oltalmat olyan megoldás, amely valamilyen módon már korábban is ismert volt. Ezért ezekben az esetekben a veszélyeztetett kritérium az (1) újdonság követelménye.

Az említett törvény 2. §-a rendelkezik az újdonság kérdéséről az alábbiak szerint:

„Új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.”

a) Igen.

Amennyiben az eszközt csak a feltaláló használta, más nem ismerhette meg, vagy ha a konyhában beépített műszerhez hozzáférő személyzettel titoktartási megállapodást kötöttek, úgy a használatbavétel nem számít nyilvánosnak, és így még

kérhető rá szabadalmi oltalom. Minden egyéb esetben azonban elestünk a szabadalmi oltalom alá helyezés esélyétől. A többi három esetben biztosan sérült az újdonság követelménye, hisz a megoldás nyilvánosságra jutott.

b) – d) Nem.

- Egy diplomamunkában ismertetett találmány az egyetemi könyvtárban bárki számára megismerhetővé válik.
- Egy nyilvános honlapon bemutatott találmányt bárki megtekinthet és megismerhet, aki internet-hozzáféréshez jutott valaha is.
- A szabadalmi rendszer lényege az, hogy egy megoldás végül közkinccsé váljék, és bárki felhasználhassa annak fejében, hogy egy ideig a feltaláló kizárólagos hasznosítási joggal rendelkezik találmányára annak érdekében, hogy a befektetett idő, pénz és fáradtság megtérülésére lehetőséget kapjon. Ezért az oltalommal védett megoldásokat éppen a szabadalmi bejelentésben foglalt leírás ismerteti meg. Ezek a leírások meghirdetéssel nyilvánosságra kerülnek, és a szabadalmi hivatalokban működő szabadalmi tárukban, valamint ma már elektronikus adatbázisokban is megismerhetőek mindenki számára. Tehát bizonyos, hogy a b) – d) esetekben nem kaphat szabadalmi oltalmat.

5. MIT MOND A JOGSZABÁLY?

5.13.

Nem. Jogdíjat kell fizetni vagy a szerzőnek, vagy a közös jogkezelő szervezetnek. A boltban megvásárolt hanglemezen szereplő mű több szempontból is a szerzői jog és az úgynevezett szomszédos jogok oltalma alatt áll. Gondoljunk csak bele, hogy hányan vettek részt a zenemű megalkotásában, míg végül abból lemez lett, amit megvásárolt. A teljesség igénye nélkül: a dalszöveg írója, a művet megzenésítő dalmű szerzője, a zenekari hangzást megalkotó zeneművész, az előadóművész, aki a dalt felénekelte, a háttérvokál, a közreműködő zenészek, a hangfelvételt rögzítő technikusok, a felvételnek megfelelő hangzást adó keverő szakemberek és a hanglemezt gyártó cég mind-mind tevékenyen részt vett a megvásárolt lemez létrejöttében. Őket fáradozásukért a végeredményként létrejött műre vonatkozóan a szerzői jog, illetve az ahhoz kapcsolódó szomszédos jogok oltalma illeti meg. Azzal, hogy a hanglemezt megvásároltuk, a mű szerzői joga nem szállt át a vevőre, csak a hanghordozó, azaz a lemez lett a miénk, és az azon tárolt zene személyes célú felhasználására szereztünk jogot.

A személyes felhasználás értelemszerűen nem lehet üzleti jellegű, azaz nem lehet részes profittermelésben. Ha pedig a megvásárolt lemezt családi megélhetést biztosító étteremben játsszuk, az a vevői kör megnyerésének, bővítésének, megtartásának, szórakoztatásának céljait szolgálja.

Azáltal, hogy az ételhez kellemes zenét szolgáltatunk, értéknövelt szolgáltatást nyújtunk egy néma csöndben felszolgáló étteremhez képest.

Bővebben olvashat a szerzői jog terjedelméről és a szabad felhasználás eseteiről, azaz arról, mikor nem kell külön engedélyt kérni és díjat fizetni a szerzői jog tulajdonosától.

www.mszh.hu/szerzoijog/alapok

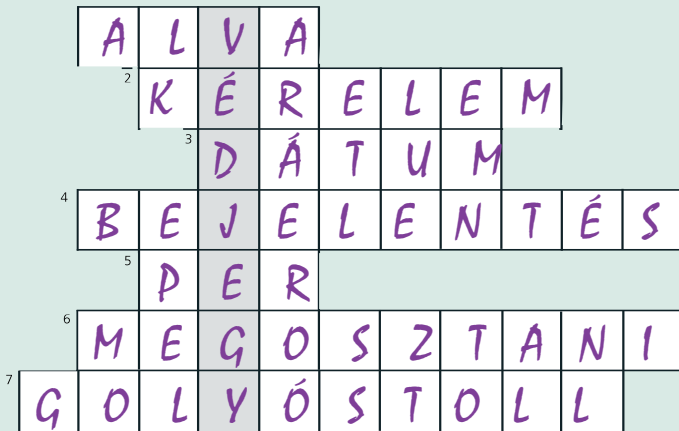
Amennyiben üzleti célból kívánjuk hasznosítani a műveket, úgy ahhoz a szerzői jog tulajdonosától előzetesen engedélyt kell kérni, és meg kell fizetni az általa kért hasznosítási díjat.

Sokszor lehetetlen felkutatni egy mű szerzőjét, szerzőit. Ezért fordulhatunk a közös jogkezelő szervezetekhez, amelyeknél egy helyen beszerezhetjük az engedélyt. A közös jogkezelésről és a közös jogkezelő szervezetek elérhetőségéről bővebben olvashat ha ide kattint:

www.mszh.hu/szerzoijog/alapok/kozos_jogkezeles.html

6. SZÓREJTVÉNYEK

6.1.

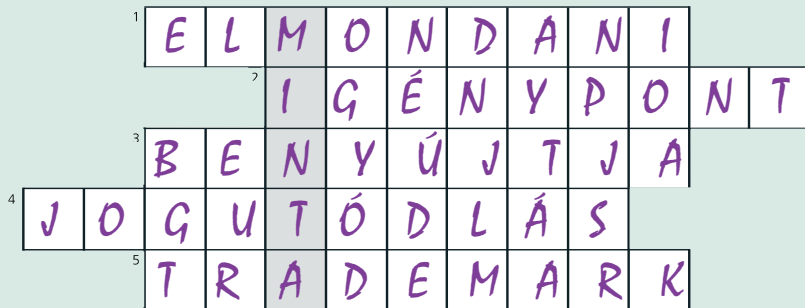

6.2.

	F	E	L	T	A	L	Á	L	Ó	
2	T	A	L	Á	L	M	Á	N	Y	
3	D	E	S	I	G	N				
4	B	Ő	V	Í	T	Ő				
5		B	Í	R	Ó	S	Á	G		
6	Á	B	R	A						
7		S	Z	E	R	K	E	Z	E	T
8	B	É	C	S						
9	Ü	G	Y	V	I	V	Ő			

6. SZÓREJTVÉNYEK

6.3.

7. ÉRDEKES ESETEK

7.1.

Nem, azzal rontaná a cég hírnevét, amint az a védjegy törvény 4. §-ának c) pontjából következik. De más áru vonatkozásában sem használhatná, hiába nem kérték az oltalmat az adott áruosztályra, mivel ezzel a Coca-Cola cég jó hírnevét tisztességtelenül kihasználnák.

www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9711_20060415:4pC

7.2.

Igen. A találmányok szabadalmazhatóságának kérdésével a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény I. fejezete foglalkozik, melynek címe: A szabadalmi oltalom tárgya. Ez kimondja, hogy szabadalmazható minden (1) új, (2) feltalálói tevékenységen alapuló, (3) iparilag alkalmazható találmány. Ahhoz, hogy egy találmány szabadalmazható legyen, mindhárom kritériumnak teljesülnie kell. Bármelyik szabadalmazhatósági feltétel hiányzik, a megoldás nem kaphat szabadalmi oltalmat. Ebben az esetben a feltalálói tevékenység megléte szorul vizsgálatra. Feltalálói tevékenységen (2) alapul a találmány, ha a technika állásához képest szakember számára nem nyilvánvaló. Mivel a két megoldás alkalmazási területe lényegesen eltér, a „szakterületeken jártas szakember” is merőben más szakterület ismerője a két esetben.

Emiatt nem várható el, hogy a golyós dezodor fejlesztésével foglalkozó szakember ismerje a golyóstoll területén használatos megoldásokat, más szóval egy ismert megoldás más, új területen való alkalmazása nem nyilvánvaló, azaz feltalálói tevékenységet igényel. Ezért tehát kimondható, hogy a golyós dezodor szabadalmazható találmány annak ellenére, hogy a golyóstoll elvén működik.
www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9533_20060415:1fC

7.3.

Nem. A találmány nem új, hanem az ún. technika állásának része, hiszen az I. világháborúban nyilvánosságra jutott (az is valószínű, hogy a világháborúval foglalkozó felmérhetetlen számú szakkönyv és emlékirat közül több is megemlíti ezt a technikai megoldást, pl. a kérdés kitalálója is egy ilyen műben olvasta).
www.mszh.hu/ip_glossza/ujdonsag.html

7.4.

Nem. A találmányok szabadalmazhatóságának feltételeit a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény I. fejezete határozza meg. Eszerint szabadalmazható minden (1) új, (2) feltalálói tevékenységen alapuló, (3) iparilag alkalmazható találmány. Ahhoz, hogy egy találmány szabadalmazható

7. ÉRDEKES ESETEK

legyen, mindhárom kritériumnak teljesülnie kell. Bármelyik szabadalmazhatósági feltétel hiányzik, a megoldás nem kaphat szabadalmi oltalmat.

Az újdonság fogalmát az alábbiak szerint rögzíti a törvény:

„Új a találmány, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbség időpontja előtt írásbeli közlés, szóbeli ismertetés, gyakorlatbavétel útján vagy bármilyen más módon bárki számára hozzáférhetővé vált.”

C. József tehát nem kaphatott szabadalmat, mert az újdonság követelménye annyira szigorú, hogy ha a feltaláló a szabadalmi bejelentés benyújtása előtt akár csak önmaga is ismerteti megoldását a nagyközönséggel, szabadalmi oltalmat már nem szerezhet találmányára.

7.5.

F. F. szabadalmat kaphat, B. B. pert indíthat. Ha a megoldás valóban új és feltalálói tevékenységen alapul, F. F. nevére jegyzik be a találmányt (a hivatal nem vizsgálja, és nem is vizsgálhatja, hogy valóban a feltaláló nyújtotta-e be a bejelentést), hacsak B. B. találmánybitorlási pert nem indít ellene, és nem bizonyítja, hogy a találmány tárgya az ő szellemi terméke, valamint erről nem nyújt be jogerős bírósági végzést.

www.mszh.hu/jogforras/shlaw.html?9533_20060415:34pC

KERESÉSI SEGÉDLET

A kérdések megválaszolásához tanulmányozza az alábbi webcímeket!

<http://pipacsweb.hpo.hu/>

<http://hu.espacenet.com/>

<http://www.mszh.hu>

<http://www.mszh.hu/jogforras/9533uj.html>

<http://www.mszh.hu/jogforras/9711.html>

<http://www.mszh.hu/jogforras/9976.html>

